

چکیده

گاه در عرصه‌ی هنر تجربه می‌تواند خلاقیت را به دنبال داشته باشد. برای خلاق بودن قبل از هر چیز باید آموخت و بر اساس آموخته‌ها تجربه کرد. همچنین در شیوه‌های مختلف برای بیان احساسات و ذهنیت خود به مواد و ابزار احتیاج داریم. از این رو شیوه‌های چاپ دستی به عنوان تجربه‌ای برای به تصویر درآوردن اندیشه‌ی هنرمند می‌تواند جذاب و مناسب باشد.

در مورد چاپ دستی بعضی ممکن است فکر کنند که چرا ما باید خود را به زحمت بیاندازیم تا تصویری را به طور غیر مستقیم خلق کنیم. سوال دیگری که در این زمینه می‌تواند وجود داشته باشد این است که چه تفاوتی بین چاپ دستی و دیگر روش‌های تصویری وجود دارد؟ هدف این نوشته ارائه پاسخ به این سوالات است.

ابزار، مواد و شناخت چگونگی به کار بردن آنها، همراه با خلاقیت باعث پیدایش یک اثر هنری منحصر به فرد می‌شود. در چنین زمینه‌ای است که گروهی از هنرمندان چاپ دستی را نه تنها به منظور تکثیر و تکرار بلکه به عنوان شیوه‌ای متکی به نوآوری برای بیان تخیلات و تفکرات خود مورد استفاده قرار داده‌اند.

واژه‌های کلیدی: چاپ دستی، منو پرینت، منو تایپ، حکاکی چوب، بافت

تجربه و خلاقیت در چاپ دستی

پروین هانی طبایی*

مقدمه

چگونه نقاشی‌های مشابه به وجود آمدند؟

آنچه که لازم بود به تصویر کشیده شود، توسط دست، نقاشی و دوباره تکرار می‌شد. این اولین روش برای تکرار نقوش بود. «بعدها و قبل از انتشار کتاب، انسان به این واقعیت پی‌برده بود که برای ثبت تصاویر و تکرار آن روش ساده‌تری پیدا کند. او با جستجو در شیوه‌های مختلف برای بیان احساسات و ذهنیت خود به مواد و ابزاری دست یافت که برای تکرار و تکثیر تصاویر و ثبت آن روش سریع و دقیق تری بود. او از یک مهر ساده و مرکب خورده و فشردن آن با دست بر روی یک سطح توانست یک اثر چاپی ساده بوجود بیاورد و این نقطه شروع بود. یعنی همان ابداع چاپ دستی»^۲

به مرور زمان با تنوعی که در ماهیت مواد بوجود آمد نوآوری و خلاقیت همراه با تجربه هنرمند را به دنبال داشت.

گذر زمان و تغییرات سریع و دگرگونی‌هایی که امروزه شاهد آن هستیم و اشتیاق هنرمند معاصر می‌تواند باعث رشد و خلاقیت باشد. در دهه‌های اخیر نوآوری و خلاقیت در آفرینش آثار هنری ارزش بسیار داشته است. برای خلاق بودن باید آموخت و سپس تجربه کرد. آموختن یعنی درک و دریافت مطلب و چنانچه در روند آموختن تخیل را بسط دهیم می‌توانیم خلاق هم باشیم.

«هنرمندان در قرن حاضر به تنوعی از مواد و تکنیکها دست یافته‌اند. با تلفیق روشهای مختلف، مواد در کنار هم قرار می‌گیرند. بنابراین آبرنگ، پاستل، مداد شمعی، رنگ روغن، گواش، اکریک و غیره را می‌توان در کنار هم بکار برد. البته بعضی از مواد خواص ویژه‌ای دارند و اینکه کجا و چه وقت باید از آنها استفاده کرد، احتیاج به شناخت آگاهانه و دقیق از ویژگی‌های آنها دارد.»^۳

از آنجا که تجربه می‌تواند خلاقیت را به دنبال داشته باشد، شیوه‌های چاپ دستی برای بیان تجربه‌های جدید و خلاقیت، واسطه جذاب و مناسبی است.

چاپ دستی زبان تصویری ویژه‌ای دارد و روش‌های

همیشه وقتی صحبت از چاپ دستی پیش می‌آید، این سوال مطرح می‌شود که چرا در دوره‌ای که چاپ صنعتی همراه با پیشرفت تکنولوژی و انواع نرم افزارهای کامپیوتری پا به عرصه هنر گذاشته است، ما هنوز صحبت از چاپ دستی و تجربه‌های جدید در این زمینه می‌کنیم.

پیش از آنکه در مورد چاپ و فرایند توسعه آن صحبت شود، این تأکید لازم است که چاپ دستی هنوز در دنیای امروز هنر جایگاه خاص خود را دارد.

موزه‌ها، گالری‌ها و افراد علاقمند زیادی وجود دارند که به جمع‌آوری آثار چاپ دستی هنرمندان می‌پردازند.

بسیاری از هنرمندان برای دست یافتن به روش‌های خاصی که نوآوری و خلاقیت ذهنی آنان را در پی داشته باشد، به تجربه در زمینه چاپ دستی می‌پردازند. دست یافتن به این تجربه‌ها تنها به منظور تکثیر و تکرار اثر صورت نمی‌گیرد بلکه بیشتر با هدف غنی‌تر شدن آثار هنری خود به عنوان آثار منحصر بفرد انجام می‌شود.

در این مقاله بیشتر سعی شده است که خواننده با چگونگی و وسعت چاپ دستی در جهان هنر و تجربه‌های خلاق هنرمندان شناخته شده و معروف و همینطور ارزش هنری، اهمیت و امکانات وسیع این شیوه‌ها آشنا شود.

این آشنایی مختصر با چاپ دستی کمک می‌کند تا به اهمیت آن در دنیای هنرهای تجسمی پی ببریم.

هر تجربه تازه ریشه‌هایی در دستاوردهای پیشین دارد و ما ارزش‌های زیادی در آثار گذشتگان خود داریم. «اغلب به اشتباه تصور می‌کنند که چاپ دستی هنری جدید و یا تازه از راه رسیده است. در واقع از زمانی که انسان‌های غارنشین با دستهای آغشته به دوده بر دیوار غارهای سنگی اثر گذاشتند این بحث پیش آمده که تفاوت چاپ با نقاشی در چیست؟»^۱

حکاکی و چاپ چوب بوجود آورد. این روش تاثیری شبیه سایه روشن ایجاد می‌کرد. در این روش چوب حکاکی شده برای رنگ سیاه را روی کاغذی که به رنگ زرد یا آبی بود چاپ می‌شد و بدین ترتیب یک چاپ متفاوت که شامل برش مناطق نورانی (سفید) که در چوب رنگی ایجاد شده بود، با حسی قوی‌تر و متفاوت بوجود می‌آمد.^۶ این روش را کیاروسکورو^۷ می‌نامند. (واضح است که کلیشه طرح سیاه معمولاً در انتها چاپ می‌شود.)

در دوران بعد رمبراند^۸ «شیوه‌های منوتایپ را در ترکیب با اچینگ^۹ استفاده کرده است. او تجربیات جدیدی در این زمینه کسب کرد. او بعد از مرکب زدن به کلیشه مرکب را به شیوه‌ای پاک می‌کرد که ته رنگ و سایه روشن تولید کند و بدین ترتیب توانست تنوعی در طراحی‌اش بوجود بیاورد.»^{۱۰} (تصویر شماره ۲)

ادگار دگا^{۱۱} از منوتایپ^{۱۲} برای تقویت کردن بسیاری از طراحی‌های پاستل خود استفاده کرد. او از روش کاهشی برای خلق فرم‌هایی از رقاصها در زمینه تیره سود جست. در این روش او تصویرش را روی مرکب مرطوب که بر یک سطح صاف و صیقلی پخش شده با تنوعی از ابزار مانند قلم مو، تکه ای پارچه، نوک مداد و یا حتی نوک انگشتان خود خراشیده است. این همان روش کاهشی است. دگا از ترکیب کلیشه‌های اچینگ و منوپرینت^{۱۳} نیز استفاده کرده است. (تصویر شماره ۳)

«پل گوگن^{۱۴} از شوه منوتایپ برای به وجود آوردن آثارش استفاده کرد و تجربه‌های تازه‌ای در این زمینه به دست آورد. بدین صورت که ابتدا تکه ای کاغذ را جوهری می‌کرد و بعد تکه کاغذ دیگری روی آن می‌گذاشت و پشت کاغذ دومی را با یک وسیله نوک تیز طراحی می‌کرد. بنابراین، جوهر از کاغذ زیری به کاغذ رویی منتقل می‌شد و در بعضی از قسمت‌ها با فشار انگشت سایه‌هایی ایجاد می‌کرد که به غنای طراحی می‌افزود.»^{۱۵} (تصویر شماره ۴) این شیوه منوتایپ را می‌توان روش کپی یا خطی نامید. البته در این شیوه گوگن از کاغذ به جای شیشه و یا سطح صاف و

کاربردی جالب و ارزشمندی برای بیان خلاقیت و نوآوری هنرمند می‌باشد. در چاپ دستی همان‌طور که از نامش پیداست، تمام مراحل از طراحی اولیه تا چاپ و تکثیر نهایی بوسیله انسان انجام می‌شود و هیچگونه روش صنعتی در روند کار دخالت ندارد. چاپ دستی در نقاط مختلف دنیا مورد توجه هنرمندان قرار گرفته و اصول آن در همه جا یکسان است ولی مواد و ابزار مورد استفاده متفاوت می‌باشد. استفاده از خواص و ماهیت مواد راهی برای جستجو در شیوه‌های متفاوت و امکانات بیانی جدید برای نمایش ذهنیت هنرمند است. همان انتظاری را که از یک اثر هنری با مواد و ابزاری متفاوت مانند رنگ روغن و آبرنگ یا آکرلیک ... داریم، می‌توانیم از روش‌های چاپ دستی برای ایجاد تصویرهای جذاب از یک برش ساده سیب زمینی و ساختن مهر، منو تایپ، بافت، چاپ برجسته و دیگر روش‌های چاپ دستی که پر از هیجان و نوآوری است نیز داشته باشیم. چاپ دستی برای کسانی که تازه شروع کرده‌اند و یا حتی حرفه‌ای هستند یا افراد معمولی که برای آشنا شدن با نقاشی و رنگ در کلاسهای آزاد شرکت می‌کنند می‌تواند شور و شوق و به دنبال آن خلاقیت بوجود بیاورد.

با توجه به این مطلب می‌توان به گذشته و تجربه‌های هنرمندان در بیان احساسات و ذهنیات خود با شیوه‌های چاپ دستی برگشت. این هنرمندان چاپ دستی را تنها برای تکثیر آثار خود انتخاب نکردند بلکه آنها در چاپ دستی شیوه‌هایی را یافتند که بیان قوی‌تری برای عینیت بخشیدن به ذهنیت هنرمند داشت.

در این راه محدودیت‌های زمانی را می‌شود کنار زد. مثلاً می‌توان موادی مانند چوب، فلز، ابزارکنده‌کاری و به طور کل چاپ‌های دستی را در تجربه‌های هنرمندان دوران مختلف مرور کرد. به طور مثال در «طول دوره رنسانس، هانس هولبین^۴ و آلبرت دورر^۵ چاپ‌های چوبی را عرضه کردند که از نظر قدرت تخیل و ایجاد یک طراحی با خطوط ظریف و بیان هنری قوی بی‌نظیر است. (تصویر شماره ۱)

آلبرت دورر امکان ایجاد سایه روشن و ته رنگ را در

اشتر با دقت خاصی به دنیای پیرامون خود می‌نگریسته و تخیلات شگفت آور ذهن خلاق خود را در کنده کاری چوب و لیتوگرافی به اجرا در آورده است. تقابل دو رنگ سیاه و سفید در آثار اشتر از اهمیت زیادی برخوردار است. برای دست یافتن به این هدف او از تکنیک حکاکی چوب بهره زیادی برده و این تکنیک در آثار او جای مهمی دارد. بطور کلی باید گفت اشتر با تسلط بر تکنیک و به یاری آن به تخیلات خود شکل می‌دهد. او می‌خواست از هر یک از آثارش نسخه‌های زیادی داشته باشد و از اینکه می‌توانست آنها را با چاپ دستی تکثیر و تکرار کند حداکثر استفاده را می‌برد.»^{۲۱} (تصویر شماره ۶)

از دیگر هنرمندان معاصر آنتونیو فراسکانی^{۲۲} را می‌توان نام برد. «چاپ‌های او اغلب از یک رنگ سیاه و یا سیاه با یک تک رنگ تشکیل شده است. او از معدود تصویرگرانی است که از حکاکی چوب برای خلق آثار خود استفاده کرده است. او از این تکنیک در تصویرهایش برای شعر، داستان، پوسترها و یا پرتره‌هایی از شاعران و نوازنده‌ها استفاده کرده است. او با روی چوب طراحی می‌کرد و یا بطور مستقیم طرحش را حکاکی کرده و یا با چسب سفید برای مشخص شدن قسمت‌هایی که باید حکاکی شود طراحی می‌کرد. بدین ترتیب خلاقیت در آثار او باحرکاتی قوی و مصمم نمایش داده می‌شود.»^{۲۳} (تصویر شماره ۷)

یکی از شیوه‌های چاپ دستی که نوآوری‌های زیادی دارد منوتایپ است. در این شیوه از ترکیب نقاشی و چاپ دستی استفاده می‌شود و با تجربه و جستجو به تصویرهای بی‌نظیری می‌توان دست یافت که در دیگر تکنیک‌های چاپ دستی ممکن نیست. شاید بتوان گفت منوتایپ یک روش اتفاقی است که با استفاده از مواد مختلف از طریق تجربه و جستجو با در نظر گرفتن غلظت رنگ و حرکت رنگ‌ها بر روی سطح، می‌توان به سهولت و به‌طور نامحدود بسته به علاقه‌ی شخصی نقش‌های اتفاقی را کنترل کرد. در ساخت منوتایپ‌ها خیلی چیزها برای تجربه و نوآوری وجود دارد. به‌طور مثال اضافه نمودن ترکیبات یا مواد

صیقلی برای مرکب زدن استفاده کرده است. گوگن در حکاکی‌هایش از ابزار غیر متداولی مانند سوزن و سنباده استفاده کرد. اغلب چاپ‌های او با مرکب سیاه روی کاغذ قرمز یا آبی انجام می‌شد. او به جای این که هر یک از کارها را کامل کند و به سراغ کار دیگری برود، در آن واحد بر روی همه آنها کار می‌کرد. او حکاکی را از نو کشف و شیوه نوینی را در فن چاپ هنری معاصر ابداع کرد. او علاقه فراوانی به هنر ابتدایی^{۱۶} داشت. گوگن تکنیک خشن و زمختی را در حکاکی به کار می‌برد. آثار او تاثیر زیادی روی اکسپرسیونیست‌ها^{۱۷} گذاشت.

«ادوارد مونش^{۱۸} نروژی هم شیوه‌های جدیدی را در خلق آثارش بکار برده است. او با روشی که خود ابداع کرده بود از یک قطعه چوب برای چاپ چند رنگ استفاده می‌کرد. بدین صورت که طرحی را روی چوب کشیده و با اره آن را قطعه قطعه و بعد هر قطعه را به رنگ دلخواه مرکب زده و سپس آنها را مانند پازل کنار هم چیده و چاپ می‌کرد. او همچنین از خرده چوبها برای ایجاد آثارش استفاده کرده است.»^{۱۹} (تصویر شماره ۵)

انتخاب هنرمند برای رسیدن به هدف از ارزش و اهمیت زیادی برخوردار است. ظرفیت‌های پنهان در انواع شیوه‌ها را می‌توان کشف و مورد بررسی قرار داد. و نهایتاً به تغییر و تحول و خلق آثار جدید دست یافت. طراحان معاصر معمولاً برای چاپ متن و تصویر برای پوستر، بروشور و تصاویر برای کتاب کودکان از شیوه‌های مختلف چاپ دستی بطور مستقل استفاده کرده‌اند. در این خصوص چاپ‌های دستی و شیوه‌های متعدد و متنوع آن دامنه انتخاب در مواد و تکنیک‌ها را وسعت می‌دهد.

یکی از بهترین طراحان معاصر که از حکاکی و چاپ چوب و لیتوگرافی برای خلق آثار جالب و شگفت‌انگیز خود استفاده کرد، موریس کورنلیس اشتر^{۲۰} هنرمند هلندی است. «در آثار او ابداعات خاصی وجود دارد که با تحولات و تغییرات قرن بیستم هماهنگ است.

تقریباً تمام مواد از یک اثر انگشت گرفته تا یک تکه اسفنج، تکه ای نخ و... اگر به مرکب چاپ آغشته شوند و روی یک سطح جذب کننده مانند کاغذ فشار داده شوند از خود اثری به جا می گذارند که آن اثر چاپ نام دارد. (تصویر شماره ۹)

در انتخاب اشیاء می بایست به قابلیت جذب مرکب و یا رنگ و میزان مقاومت در مقابل فشاری که در جریان چاپ به آنها وارد می شود، توجه کرد. از موادی می توان استفاده کرد که با تغییرات اندکی در آنها طرح یا ترکیب مناسبی ایجاد شود.

سبزیجات و میوه های سخت مانند سیب زمینی، هویج، شلغم، کرفس و اشیاء دیگری مانند حصیر، تور سیمی، لاستیک، کاغذ با بافت های متفاوت و نظایر این ها بعد از آماده کردن بر روی پایه ای مقاوم برای تهیه لوح چاپ می تواند تجربه ای جالب و بدیع باشد. برای آماده کردن این سطح باید توجه داشته باشید بافت های مورد نظر محکم چسبانده و خشک شوند و سپس مرکب زده و مراحل چاپ را انجام دهید. (تصویر شماره ۱۰)

آزادی عمل و انتخاب مواد و ترکیب آنها با روش های دیگر نتایج جالبی خواهد داشت. شناخت مواد و استفاده از آنها در انواع شیوه های چاپ دستی مستلزم صرف وقت و حوصله و تجربه بسیار است.

از این روش ها استقبال زیادی می شود. استفاده از این مواد و ایجاد سطوح یکدست با توجه به خصوصیات مواد و تاثیرات آنها پس از مرکب زدن و اثر آن بر روی کاغذ، می تواند نوآوری داشته باشد.

هنرمندان از غنای رنگ، خطوط متنوع، بافت و تضادهای قوی که در انواع این شیوه ها استفاده می شود موفقیت هایی بدست آورده اند که جایگاه خاصی در هنرهای تجسمی دارد.

آنها از روش های جدید و متفاوت استفاده می کنند مثل کلاژ^{۲۵}، استنسیل^{۲۶}، میکس مدیا^{۲۷}، روش های که با عناصر واحد می توانند کار را غنی کنند و به خلاقیت شما بیافزایند.

از کاغذ و یا طلق که به قدر کافی محکم باشند می

مختلفی به مرکب قبل از چاپ و یا اضافه کردن قطعه های نازک فویل، پر، گل و غیره. در نتیجه ترکیبی از چاپ و کلاژ بدست می آید و همچنین برای ایجاد بافت های متفاوت بر روی صفحه از قلم های نقاشی، غلتک ها، انگشتان، پارچه و غیره می توان استفاده کرد.

منو تایپ به روش افزایشی تصویر یا نقشی است که روی صفحه مسطح با رنگ نقاشی می شود و بعد با انتقال آن به سطح دیگر، که معمولاً کاغذ است، تصویر چاپ شده بدست می آید. (تصویر شماره ۸) شیوه دیگر منو تایپ کاهشی است. در این روش تصویر از روی سطحی که مرکب زده شده به وسیله ابزارهای متفاوت خراشیده و سپس کاغذ چاپ بر روی این سطح قرار گرفته و با ساییدن سطح کاغذ، تصویر مورد نظر چاپ خواهد شد. در همه شیوه های منو تایپ ضروری است که کار با سرعت انجام شود. با ترکیبی از سه روش منو تایپ افزایشی، کاهشی و کپی میتوان تنوع بی نظیری ایجاد کرد و به خلق آثار بی بدیل پرداخت. «اگر در یک منوتایپ از قالب مادر انواع چاپ های دستی که دارای کلیشه هستند مانند لینو، چوب یا فلز همراه با یکی از شیوه های منوتایپ استفاده شود به آن منوپرینت می گویند»^{۲۴} با تلفیق روش های متفاوت می توان تعداد نامحدودی آثار بی نظیر با تضادهای بافتی بوجود آورد.

چاپ از اشیاء مختلف می تواند گرفته شود و برای این منظور الزامی وجود ندارد که در شکل و فرم اشیاء تغییری ایجاد شود. این اشیاء می تواند متنوع باشد، مانند: قرقره، چوب پنبه، درب بطری، تکه های مختلف چوب، برگ درخت، پارچه هایی که بافت های متنوع دارند و اشیایی که در خانه یافت می شود.

گاهی بطور اتفاقی بافتی بوجود می آید که هنرمند می تواند دریافت هنرمندانه ای از آن داشته باشد و در اثر خود برای بیان حس خوشایندتری که نیاز اوست از آن استفاده کند. هنرمند می تواند برای رسیدن به این حس از تضادهایی که در یک بافت طبیعی یا یک بافت مصنوعی وجود دارد بهره گیرد و به نتیجه مورد نظر برسد.

باشد. برای منحصر بفرد بودن تصاویر باید شناخت کاملی از ابزار، مواد چگونگی به کار بردن آنها داشت. چاپ دستی به ما این امکان را می دهد که آثاری در نسخه های متعدد و البته محدود با توجه به این نکته که تاثیر آن بر روی بیننده متفاوت است، داشته باشیم. چاپ دستی تاثیر زیادی روی هنرمند می گذارد و پتانسیل های زیادی برای ایجاد خلاقیت دارد. تجربه با ترکیبی از چند تکنیک چاپ دستی، جستجو و کنجکاوی درباره تاثیر این تجربیات در بیان متفاوت ایده ها، مخاطب را جذب خواهد کرد.

تصویر ۱: آلبرخت دورر - حکاکی چوب

تصویر ۲: رمبراند - شیوه اچینگ (حکاکی فلز)

توانید به عنوان استنسیل استفاده کنید. برای چاپ، کاغذ استنسیل را به اندازه کاغذ چاپ ببرید، اشکال نسبتاً ساده و بزرگ باشند. (قسمتهای کوچک در برش مشکل ایجاد می کنند و اشکال پیچیده و کوچک به غلتک آغشته به مرکب می چسبند و پاره می شوند) سپس از قسمت هایی که اشکال بریده شده اند مرکب عبور کرده و تصویر چاپ شده همان طرح مورد نظر شما می باشد.

امروزه چاپ دستی به تجربه های خلاق دست پیدا کرده و ترکیبی از چند نوع تکنیک مورد توجه قرار دارد. اما خصوصیات شیوه های متفاوت با تجربه و آزمایش و جستجو و پس از تاثیر بر روی کاغذ قابل توجه است. انتخاب کاغذ بخش مهمی از روند خلاق چاپ بشمار می رود. وضوح و درخشندگی چاپ ارتباط مستقیمی با رنگ و جنس و حساسیت و قابلیت جذب کاغذ دارد. کاغذ بخش جدا نشدنی چاپ است زیرا گاهی بخش هایی از کاغذ به عنوان قسمتی از طرح در یک تصویر بکار برده می شود. بنابر این توصیه می شود از کاغذهای نرم و با جذب بالا استفاده شود. چنانچه طراحی با شیوه های انتخابی هماهنگی لازم را نداشته باشد نتیجه مطلوب بدست نمی آید و بنابراین خطی که به راحتی روی بوم یا کاغذ کشیده می شود کاملاً با خطی که روی سطح چوب یا فلز حکاکی میشود و در نتیجه اثری که به جا می گذارند با هم متفاوت هستند. این جستجو و انتخاب یک حرکت خلاق است.

نتیجه گیری

ظرفیت های پنهان در انواع شیوه های چاپ دستی بی نهایت وسیع است. با توجه به این وسعت می توان موضوعات متنوعی را انتخاب کرد. این موضوعات می تواند شامل تصویر کردن داستان های کوتاه، بندهای از یک شعر و حتی طراحی متن و تصویر در کنار هم، تصاویر منفرد به عنوان یک اثر نقاشی و همینطور اجرای آثار گرافیکی، مانند پوستر و بروشور و غیره

تصویر ۶: موريس اشتر - جلد کتاب به روش حکاکی چوب

تصویر ۷: آنتونیو فراسکانی - حکاکی چوب

تصویر ۳: ادگار دگا - این تصویر به روش منوتایپ کاهشی در زمینه تیره بصورت خیلی دقیق و ظریف تصویر شده است

تصویر ۴: پل گوگن - شیوه کپی (منوتایپ)

تصویر ۵: ادوارد مونس - شیوه جیگ ساوو (پازل) در ۴ رنگ

تصویر ۱۰: پروین هانی طبایی - استفاده از شیوه کلاژ بافت ها

تصویر ۸: استفاده از ترکیب شیوه افزایشی و کاهش

تصویر ۹: شیوه مهر با ساخت مهرهایی به شکل مربع، مثلث و دایره

منابع:

- 1) Ayres Julia, *Monotype (mediums and methods for painterly printmaking)* Watson-Guption Publications -New York 1991 .
- 2) Michael F. Andrews, *Creative printmaking*, Prentice-hall, INC, Englewood cliffs, N.J 1964.
- 3) Chamberlain Walter, *manual of woodcut print making and related technique*, Thames and Hudson Inc. 1978.
- 4) Heller Jules, *Print making today*, New York, Holt Rine hart and Winston, inc.1958.
- 5) Desmet Anne & Anderson Jim “*Hand made prints*” A&C Black, London, 2006

۶) کورنلیس اشتر موریس. سرگذشت و آثار اشتر، ترجمه علی اصغر بهرام بیگی. تهران، انتشارات فرهنگان، چاپ سوم، ۱۳۷۱

پی‌نوشت‌ها

* مربی و عضو هیأت علمی گروه ارتباط تصویری، دانشکده هنر و معماری، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی

art_woodcut@yahoo.com

1 & 2 - Desmet & Anderson, “Hand made Prints” 2006 p.6

3- Ayres “*Monotype*” 1991.p.8

4- Hans Holbain.

5- Albrecht Dorer

6- Chamberlain «*wood cut printmaking* » 1978, PP16-20

7- Chiaroscuro

8- Rembrand.

9- Etching

10- Chamberlain «*wood cut printmaking* » 1978, PP16-20

11- Edgar Degas

12- Mono Type

13- Mono Print

14- Paul Gauguin

15- Ayres “*MonoType*” 1991 P.11

۱۶- هنر ابتدایی: مجموعه هنر ساده و ابتدایی و آیینی که از عصر پارینه سنگی و نیز توسط قبیله نشینان تا کنون در جهان به وجود آمده است.

۱۷- اکسپرسیونیسم: هیجان‌گری (هیجان‌نمایی) شیوه عرضه کردن هیجان‌ات و تجربیات شخصی با بیانی شدید و پر شور.

18- Edvard Monch

19- Chamberlain “*wood cut print making*” 1978 p. 50

20- Maurits Cornelis Escher

۲۱- کورنلیس اشتر سرگذشت و آثار اشتر، ترجمه علی اصغر بهرام بیگی، ۱۳۷۱ ص ۸-۱۲

22- Antonio Frasconi.

23- Heller “*print making today*” PP.67-69

24- Ayers “*Monotype*” 1991 p.123

روشی در نقاشی مبتنی بر چسباندن یا وصله (collage (۲۰- کلاژ: کردن خرده اشیاء

۲۶- استنسیل: (stencil) کاغذ نقش برداری کاغذ یا ورقه نازکی که نقش یا نوشته در آن سوراخ میشود تا مرکب چاپ از آن عبور کند.

۲۷- میکس مدیا: (mixed media) هنر مختلط- هنر مرکب